

3. pôstna nedeľa, 8.3.2026

PREMOŽENIE ZLÝCH MOCNOSTÍ

Zjavenie Jána 2, 8-11: **List sužovanému zboru smyrnenskému**

⁸ Anjelovi cirkevného zboru smyrnenského napíše: Toto hovorí Prvý a Posledný, ktorý bol mŕtvy a ožil: ⁹ poznám tvoje súženie a chudobu - ale si bohatý - i rúhanie (ľudí), ktorí hovoria o sebe, že sú Židia, a nie sú, ale sú satanovou synagógou. ¹⁰ Neboj sa toho, čo máš trpieť! Ajhľa, diabol hodlá niektorých z vás vrhnúť do väzenia, aby ste boli skúšaní, a budete desať dní v súžení. Buď verný až do smrti a dám ti veniec života! ¹¹ Kto má uši, nech počuje, čo Duch hovorí cirkevným zborom! Kto zvíťazí, tomu druhá smrť neuškodí!

Pán Ježiš sa tu predstavuje titulom „**Prvý a Posledný, ktorý bol mŕtvy a ožil...**“. To prvé označenie, „**Prvý a Posledný**“, sa v SZ používa ako označenie samotného Hospodina. V knihe proroka Izaiáša týmto titulom Pán Boh zdôrazňuje svoju jedinečnosť a zvrchovanosť na celými dejinami sveta (Iz 44,6). Toto označenie v ústach Ježiša Krista nesie teda v sebe veľmi silné poslanstvo. Pán Ježiš nie je iba Učiteľ, alebo prorok. **On je ten, ktorý stojí na začiatku i na konci dejín sveta i celého vesmíru.**

Pre cirkevný zbor v Smyrne, ktorý žil v prostredí silného cisárskeho kultu, v meste, ktoré bolo známe svojou lojalitou voči Rímu a cisárovi a kde bol tlak na vieru kresťanov veľmi silný, bolo toto vyhlásenie Pána Ježiša veľmi silné. **Je to vyhlásenie o tom, kto je skutočný Pán dejín.** Nie cisár, nie politická moc, nie prenasledovatelia, ale Kristus je ten, kto drží dejiny vo svojich rukách.

To druhé označenie, ktoré Ježiš používa, je „**ktorý bol mŕtvy a ožil**“. Toto vyhlásenie sa ešte viac dotýka situácie zboru v Smyrne. Ježiš tu nehovorí iba o svojej moci, ale o svojej vlastnej skúsenosti smrti. Hovorí ako ten, **ktorý prešiel utrpením, ktorý bol zabitý, ktorý okúsil smrť**. A práve preto má jeho slovo takú váhu. Pretože ten, ktorý ich povzbudzuje, sám už prešiel tou cestou utrpenia a súženia. Toto sebaoznačenie Krista je súčasne plným veľkonočným poslanstvom aj do dnešnej doby a dnešnej cirkvi, ktoré hovorí: **smrť nemala posledné slovo. Ježiš bol mŕtvy – ale teraz žije.**

V prostredí prenasledovania bola a dodnes je smrť najväčšou zbraňou nepriateľov cirkvi. Mocnosti sveta, vlády a kráľovstva, ktoré nenávidia kresťanov, vtedy a aj dnes **kresťanov vyhánajú zo spoločnosti a oberajú ich sociálne väzby; pripravujú ich o majetok; posielajú do väzenia; či ich zabíjajú pre obhájenie svojej vlastnej pravdy.** Smrť mala byť a dodnes je tým posledným nástrojom, ktorý umlčiava cirkev.

Ale práve tu zaznieva radikálne poslanstvo evanjelia. **To, čo malo byť konečnou zbraňou Zla, sa v Kristovi stalo miestom Božieho víťazstva. Kríž, ktorý mal byť symbolom potupy a porážky, sa stal symbolom víťazstva života.** Preto označenie Ježiša Krista ako toho, **ktorý bol mŕtvy a ožil**, mení celkom perspektívu kresťanov v každej dobe a na každom mieste.

Z pohľadu sveta vyzerá utrpenie a smrť ako porážka. Ale z pohľadu viery sa ukazuje niečo iné: **Kristus už prešiel cez smrť a stojí na druhej strane.** A preto smrť už nemôže byť posledným slovom nad životom veriaceho človeka. A táto skutočnosť zbavuje kresťanov strachu zoči voči zlu a smrti.

*V roku 2025 bol vo Francúzsku zabitý kresťan menom **Ashur Sarnaya**. Bol to asýrsky kresťan pôvodom z Iraku. Jeho rodina utiekla z Blízkeho východu pred terorom tzv. Islamského štátu. Usadili sa v Európe, kde dúfali, že budú môcť žiť v pokoji a slobodne vyznávať svoju vieru. Ashur bol telesne postihnutý a pohyboval sa na invalidnom vozíku.*

Napriek tomu bol veľmi aktívny na internete. Robil živé vysielania, v ktorých **hovoril o svojej kresťanskej viere a o Bohu**. Práve pre tieto videá dostával od islámskych komunít v Európe opakovane vyhrážky smrťou.

10.septembra 2025 ho pred jeho domom v meste Lyon útočník bodol nožom do krku a zabil ho. V čase útoku Ashur práve vysielal video o kresťanskej viere.

Z ľudského pohľadu sa môže zdať, že zlo zvíťazilo. Ale z pohľadu viery je to svedectvo o niečom inom. Tento muž vedel, že dostáva vyhrážky. Vedela to aj jeho rodina. A napriek tomu **neprestal hovoriť o Kristovi**.

Keď čítame slová Krista zo Zjavenie Jána: „**Neboj sa toho, čo máš trpieť... Bud' verný až do smrti a dám ti veniec života.**“; je dobré si uvedomiť, že tieto slová nie sú iba starodávnou vetou pre cirkev v Smyrne. Tieto slová, žiaľ, žijú mnohí kresťania **aj dnes**. Možno máme predstavu, že to tak nie je. Veď my sme tiež predsa kresťania a nie sme sužovaní, trápení a ani týraní pre svoju vieru. Dokonca by sme mohli použiť slová niektorých našich predstaviteľov štátu, ktorí popierajú utrpenie v Ukrajine, dokonca utrpenie v koncentračných táboroch argumentom: „*Nežil som v tej dobe, tak to nemôžem potvrdiť. Či, nevidel som utrpenie, preto neviem potvrdiť jeho pravdivosť.*“

Napriek tomu, utrpenie kresťanov v dnešnom svete je stále pravdivou a smutnou skutočnosťou. Podľa organizácie Open Doors z roku 2023 **viac než 365 miliónov kresťanov čelilo v období 1.10.2022 – 30.9.2023 silnému prenasledovaniu**. Podľa tej istej správy dnes, teda o 3 roky neskôr, čelí prenasledovaniu a diskriminovaniu kvôli svojej viere **viac než 380 miliónov kresťanov**. Je to o viac ako 15 miliónov kresťanov, ako pred 3 rokmi. Podľa najnovších dostupných a pomerne spoľahlivých údajov z medzinárodnej organizácie Open Doors (správa **World Watch List 2026**) bolo v období **1. október 2024 – 30. september 2025** zabitých **4 849 kresťanov pre svoju vieru**. To znamená, že približne **13 kresťanov je denne** zabitých pre svoju vieru v Pána Ježiša Krista. A približne **1 zo 7 kresťanov na svete** žije v prostredí, kde je viera dôvodom na prenasledovanie, či dokonca zabíjanie. Väčšina útokov sa odohráva v **subsaharskej Afrike**, kde pôsobia islamistické militantné skupiny a kde sú štáty často veľmi nestabilné. No k prenasledovaniu kvôli viere v Pána Ježiša dochádza aj v Európe.

Ak si toto uvedomíme, potom to znamená, že list do Smyrny nie je len historickým textom. **Je to list, ktorý Pán Boh stále píše svojej cirkvi.**

Slová, ktoré zazneli cirkevnému zboru v Smyrne, nezostali uzavreté v prvom storočí. Sú zapísané v Zjavení Jána práve preto, aby ich počúvali aj ďalšie generácie cirkvi. Aby ich počula cirkev v rôznych krajinách, v rôznych dobách – v časoch prenasledovania aj v časoch pokoja. Aby ich počula aj cirkev dnešnej doby, aj my.

Možno nie sme vystavení takému priamemu prenasledovaniu, aké zažívali kresťania v prvých storočiach. Nikto z nás nestojí zoči-voči prenasledovaniu a vypočúvaniu pre vieru, nie sme vystavení hrozbe uväznenia alebo dokonca smrti pre vieru, ako za doby komunizmu, kedy bola cirkev oficiálne označená ako nepriateľ štátu a bojím sa, že sme na toto obdobie už zabudli. A hoci v našej krajine nezažívame otvorené prenasledovanie a sužovanie cirkvi pre jej vieru, predsa aj dnes cirkev pozná tlak sveta, v ktorom žijeme.

Aj dnes je viera často spochybňovaná. Aj dnes sa kresťan môže cítiť ako menšina. Aj dnes sa niekedy zdá jednoduchšie mlčať o svojej viere, než ju otvorene vyznať. A práve do takejto reality zaznievajú Kristove slová: „**Bud' verný až do smrti a dám ti veniec života.**“

Je zaujímavé, že Ježiš cirkvi v Smyrne nesľubuje jednoduchší život. Nehovorí: odstránim všetky ťažkosti, ukončím všetko prenasledovanie. Namiesto toho hovorí niečo oveľa hlbšie: **zostaň verný**. Vernosť je totiž spôsob, akým cirkev víťazí. Zlo sa snaží človeka zlomiť. Snaží

sa v človeku vyvolať strach, rezignáciu alebo ľahostajnosť. Snaží sa dosiahnuť, aby človek prestal veriť, prestal dôverovať Bohu, prestal žiť podľa evanjelia. Ale keď vo všetkých zápasoch kresťan zostane verný – aj v malých veciach každodenného života – láme sa moc zla. Vernosť sa totiž neukazuje len vo veľkých dramatických chvíľach. Ukazuje sa aj v tichých rozhodnutiach všedného dňa. Keď človek zostane čestný, aj keď by bolo jednoduchšie klamať. Keď odpustí, aj keď bol zranený. Keď sa modlí, aj keď je unavený. Keď sa nehanbí za svoju vieru, aj keď ju okolie nechápe. To je vernosť všedného dňa.

A práve takáto vernosť je pre Krista vzácna. Takejto vernosti zaznieva zaslúbenie: „**dám ti veniec života.**“

A Kristus aj dnes hovorí svojej cirkvi: Zostaň verná. Zostaň verná v malých veciach každodenného života. Zostaň verná aj v skúškach. Pretože ten, ktorý to hovorí, je ten, ktorý **bol mŕtvy a ožil** – a jeho posledné slovo nad životom človeka je vždy **život**.